

Rozšíření unijního seznamu invazních nepůvodních druhů

10.8.2017 - Komentář k Prováděcímu nařízením Komise (EU) 2017/1263 ze dne 12. července 2017, kterým se aktualizuje seznam invazivních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii přijatý prováděcím nařízením (EU) 2016/1141 podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 a jejich vztahu k právní úpravě myslivosti v národní legislativě ČR.

Dne 2. 8. 2017 vstoupilo v platnost Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/1263 ze dne 12. července 2017, kterým se aktualizuje seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii (dále také jen „Unijní seznam“) přijatý prováděcím nařízením (EU) 2016/1141 podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014.

Ministerstvo zemědělství v této souvislosti zaznamenalo nespokojenost veřejnosti ohledně nedostatečné komunikace ze strany Ministerstva životního prostředí, coby gestora dané oblasti, ať již v průběhu projednávání tohoto předpisu, či co se týče dopadů rozšíření seznamu invazních nepůvodních druhů (dále také jen „IAS“) na jednotlivé subjekty, a to zejména v oblasti myslivosti.

Zástupci MZe pověřeni řešením problematiky IAS byli o rozšíření seznamu invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii informováni, a to i prostřednictvím pravidelných jednání se zástupci MŽP, kde MZe deklarovalo svůj postoj k zařazení jednotlivých druhů a nesouhlas s rozšiřováním unijního seznamu formou hlasování o skupině nových druhů jako celku.

Vzhledem k tomu, že jeden z nově zapsaných druhů - ondatra pižmová, je zároveň zvěří podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o myslivosti“) a dosáhla populačního maxima a nepůsobí významně negativně, navrhovalo MZe, aby ČR byla proti jeho zapsání na unijní seznam. Zástupci MŽP, tento postoj (konkrétně nesouhlas se zařazením ondatry) na jednání Výboru pro invazní nepůvodní druhy sice tlumočili, v konečném hlasování o rozšíření unijního seznamu jako celku však ČR předložený návrh podpořila.

Ačkoliv je platné Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazivních nepůvodních druhů přímo použitelné ve všech členských státech EU, MZe se nedomnívá, že by současné rozšíření unijního seznamu invazních a nepůvodních druhů mohlo mít významný bezprostřední dopad na subjekty působící v oblasti myslivosti či rybářství.

Nařízení č. 1143/2014 samo nestanoví podobu akčních plánů proti šíření IAS či eradikačních a regulačních opatření, a je naopak na jednotlivých členských státech, aby zavedly účinná opatření, která budou nejlépe odpovídat jejich konkrétní situaci. V České republice tato oblast má být upravena novelou zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, o jehož navrhovaném znění se však stále jedná. Vzhledem k tomu, že zacházení s celou řadou druhů zapsaných na seznamu IAS se dotýká hospodaření v oblasti myslivosti, lesnictví a rybářství, MZe spolupracuje s Ministerstvem životního prostředí na vytváření návrhu novely zákona o ochraně přírody a krajiny a usiluje o nastavení opatření a povinností dotčených osob tak, aby finální odpovědnost byla na státu a stát zároveň hradil veškerá opatření při regulaci invazních nepůvodních druhů.

MZe si je tedy vědomo skutečnosti, že přijaté prováděcí nařízení se dotýká mj. právní úpravy na

úseku myslivosti. Protože limitním pro úpravu prováděcích vyhlášek k zákonu o myslivosti (např. vyhláška č. 245/2002 Sb. o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu) je podoba zákona o myslivosti po novelizaci v důsledku úpravy zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny vyčká MZe na konkrétní změny zákona o myslivosti. Možnou úpravou je například vyjmutí ondatry pižmové ze seznamu druhů zvěře, jež lze obhospodařovat lovem dle §2 písm. d) zákona o myslivosti, nebo začleněním ondatry do výčtu živočichů v přírodě nežádoucích.

Obecně ve vztahu k myslivosti považuje MZe z druhů zapsaných na unijní seznam za významné: mývala severního, nutrii říční, psíka mývalovitého a do jisté míry i husici nilskou (přičemž o poslední tři druhy byl seznam rozšířen právě Prováděcím nařízením Komise (EU) 2017/1263 ze dne 12. července 2017). Uvedené druhy jako vrcholoví predátoři či silní kompetitoři mohou vážně negativně ovlivňovat populace dalších druhů zvěře a ostatních původních živočichů.

Z omezení, jež rozšíření unijního seznamu přímo přináší již nyní je však třeba upozornit na povinnosti v oblasti prevence šíření invazních nepůvodních druhů.

Nařízení ve svém článku 6 stanoví omezení při zacházení s druhy uvedenými na unijním seznamu (tedy i ondatrou pižmovou) ve smyslu zákazu jejich záměrného dovozu do EU a přepravy v rámci EU, držení a chovu, využití či vyměňování, uvádění na trh, umožnění rozmnožování, pěstování či kultivace či jejich uvolňování do životního prostředí.

Není tedy možné např. vysazování druhů uvedených na unijním seznamu na nová stanoviště či úmyslná podpora jejich chovu a rozmnožování. Nicméně v této souvislosti je třeba podotknout, že i ve stávající české legislativě (zákonem o myslivosti) je možnost zavádění nových nepůvodních druhů zvěře do honitby omezena.

11. 08. 2017

zdroj: <http://www.apic-ak.cz/> - Rozšíření unijního seznamu invazních nepůvodních druhů